

УДК 712.4:635.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.36.44>

АНАЛІЗ КВІТКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА ПРИКЛАДІ МІСТА ДНІПРО

Мильнікова Ольга Олександрівна¹, Ільченко Лариса Анатоліївна²

¹ кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна,
e-mail: olgadnepr@i.ua, orcid: 0000-0001-9393-0319

² кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна,
e-mail: ilchenko.l.a@dsau.dp.ua, orcid: 0000-0002-2921-9933

Анотація. У статті проаналізовано квіткове оформлення 3 комунальних закладів дошкільної освіти (КЗДО) м. Дніпро.

Мета – визначення типу та асортименту квітників на території дитячих садків житлового масиву «Західний» із наданням рекомендацій щодо оптимізації їх видового складу.

Методологія. Застосовано методи маршрутних та візуальних обстежень, аналізу та порівняння. Проєкт зі створення квітника реалізовано в програмі Realtime Landscaping Architect.

Результати. За зменшенням квіткового видового різноманіття заклади розташувались таким чином: КЗДО № 182 > № 241 > № 233. Серед визначених 42 видів декоративно-квіткових рослин зафіксовано 8 спільних для флористичного дизайну обстежених дитсадків. До влаштування клумб як єдиного визначеного типу квітників залучено одно-, дво- і багаторічники. Встановлено пріоритетність застосування останніх на території всіх закладів з переважаючою часткою – 83,3%, що прогнозовано з точки зору економії коштів та часу. Констатовано неузгодженість деяких представників роду *Hosta* з умовами зростання та запропоновано розширити їх асортимент, спираючись на декоративність листя. Надано поради щодо урізноманітнення квітників сонячних локацій та оновлення ландшафту для тінистих куточків дошкільних установ з переліком відповідних рослин. Рекомендовано систематизувати окремі клумби, розділяючи городину та декоративну флору, а також позбутися отруйних особин *Convallaria majalis* і *Polygonatum odoratum*. Розроблено проєкт квітника для парадної частини закладу № 182 із залученням *Cineraria maritima*, *Sedum spectabile*, *Tagetes patula*, *Ageratum houstonianum*, *Coleus x hybridus*. Обґрунтовано критерії добору обраних видів.

Перспективним напрямом подальших досліджень окреслено аналіз варіантів влаштування квіткового оформлення в дошкільних установах інших адміністративних районів Дніпра.

Наукова новизна. Вперше визначено видовий асортимент квіткової флори досліджених закладів і запропоновано креативний проєкт зі створення квітника одного із них.

Практична значущість. Отримані результати можуть слугувати підґрунтям для оптимізації квіткового оформлення на території обстежених дитсадків з метою підвищення його функціональності та естетичної привабливості.

Ключові слова: озеленення, дитячі садки, квітники, квітковий дизайн, клумби, асортимент рослин, декоративно-квіткові види.

ВСТУП

Зарубіжні фахівці звертають увагу на зростаючу кількість досліджень, що підтверджують наявність позитивного зв'язку між природою міста та добробутом дітей, включаючи переваги її впливу на психічне та фізичне здоров'я молодого покоління [24]. Особисто О.В. Зібцева [9] вважає, що потрібно враховувати чинні нормативи та вимоги під час планування насаджень обмеженого користування (стосується і дитячих дошкільних установ), а їх склад необхідно узгоджувати із функціональним зонуванням території та її призначенням. Зазвичай проєктні рішення дитячих садків передбачають влаштування майданчиків для фізкультури, ігор... городів-ягідників, квітників [1, с. 9]. За твердженням О.М. Осьмачко, у насадженнях обмеженого користування площа квітників повинна становити близько 0,5% [13, с. 92].

Варто зазначити, що лівова частка літературних джерел охоплює аналіз квіткового оформлення в зелених насадженнях загального та спеціального призначення низки населених пунктів: Вінниці [20], Дніпра [2; 3; 14], Кропивницького [4], Кривого Рогу [21], Львова [22] тощо. Дослідницею Л.П. Іщук серед доглянутих належним чином квітників у м. Біла Церква виокремлено один, лише певною мірою пов'язаний із вказаною тематикою, а саме біля дитячого розважального комплексу «Апельсин» [10, с. 80].

Хорватськими дослідниками встановлено, що більша частина (67,5%) пересічних громадян переймаються розташуванням та станом квітників свого міста [25, с. 128]. Вдосконалення квітково-декоративного дизайну парків і скверів, за твердженням криворізьких науковців, полягає як у збільшенні асортименту квітникових культур, так і в поліпшенні його якісного складу, в ліквідації монотипності квітників шляхом використання різноманітних багатопланових композицій [21, с. 164]. Висвітлений підхід розглядаємо прийнятним у разі організації та оптимізації й квіткового оформлення дошкільних навчальних закладів (ДНЗ), якому, з нашої точки зору, приділяється не досить уваги в площині наукових розвідок. Таким чином, вибраний напрям дослідження вважаємо на часі.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінничанами проаналізовано квітковий дизайн зелених зон різного призначення, враховуючи насадження шкіл та дошкільних установ. Конкретика результатів їхнього дослідження із зазначеної нами проблематики така: «на відповідному рівні оформлені квітки і квіткові вази на території навчальних закладів» [20, с. 189].

Обстеження квітників у межах зеленої зони дитсадочків «Золотий колосок» та «Теремок» з метою виявлення дворічних квітково-декоративних культур здійснено п'ятьма фахівцями. Обліком вказаної флори загалом охоплено ще 74 локації міста здебільшого обмеженого користування. Авторами встановлено її видове та сортове різноманіття з частотою трапляння [5, с. 39], проте територіальне зростання квіткових рослин не вказано. Зокрема, *Cineraria maritima*, що вирощується протягом одного сезону замість двох, виявлено на всіх квітниках [5, с. 38].

Особливості добору рослинності для озеленення території ДНЗ у західній частині Херсона окреслено О.І. Дементьєвою та Ю.В. Черепановою. Рациональне розміщення квітників з іншими елементами зеленої інфраструктури та вдало підібрані рослини для їх влаштування окреслюються ними як сприятливі фактори щодо створення комфортного середовища. Фахівчинями запропоновано перелік квіткової флори (*Astilbe arendsii* «Brautschleier», *Yucca flaccida*, *Lilium* «Corina», *Primula vulgaris* «Crescendo Bright Rose») для підвищення естетичного та декоративного сприйняття простору дитячого садка [8, с. 19].

Проєктом озеленення та благоустрою ДНЗ у с. Степанівка Херсонської області опікувалась О.І. Дементьєва з колегами. Науковцями розглядалась також можливість виділення місць для садіння квітів та вирощування овочів, щоб діти могли брати участь у садівництві [7, с. 335]. Не залишились поза їхньою увагою й наявні квітники: роз'яснено специфіку догляду за квітами та рекомендовано доповнити наявні культури за рахунок введення айстри новобельгійської та садової айстри китайської [7, с. 333].

Перспективи використання сукулентів у квітковому оформленні херсонських дошкільних навчальних установ

оприлюднили Л.М. Стрельчук та Д.В. Ларченко. Безпосередньо для організації клумб ними рекомендовано застосувати *Sedum spurium*, *Sedum album*, *Rhodiola rosea*, *Sempervivum hybridum*, *Lewisia cotyledon* [18, с. 124]. Вказані рослини набувають актуальності як посухостійкі в умовах глобального потепління.

С.С. Чепур та Я.В. Рішко досліджено стан озеленення п'яти ДЗН у м. Ужгород. У публікації має місце лише загальна інформація: «квітники з однорічних рослин зосереджені вздовж доріжок для зручності поливу та спостереження за ними, а багаторічні рослини розміщені подалі від доріжок на газонах у вигляді вільних груп» [19, с. 57]. Згідно з думкою ужгородських науковців, квітники дошкільних закладів потребують застосування рослин з періодом цвітіння від ранньої весни до пізньої осені та невибагливістю щодо вирощування та догляду. Асортимент їх видового складу не висвітлено.

МЕТА

Мета – визначення асортименту квітників та їх типів на території дитячих установ житлового масиву «Західний» міста Дніпро із наданням рекомендацій щодо оптимізації видового складу обстежених квіткових рослин відповідно до умов зростання.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Дослідження квітників проведено станом на 2024 р. на території трьох дніпровських дитячих садків, компактно розташованих на житловому масиві Західний у Новокодацькому районі. Безпосередньо об'єктами досліджень вибрано комунальні заклади дошкільної освіти (КЗДО) № 182, № 233 та № 241, функціонування яких розпочато за радянських часів.

Квіткове оформлення – вагомий елемент у межах озеленення дошкільного закладу. На думку Н.Ф. Яришевої, декоративні квітникові рослини не лише прикрашають ділянку, але й дають надзвичайно багатий матеріал для проведення різноманітних спостережень, організації праці, виховання дійового ставлення малечі до створення краси [23, с. 127]. Дошкільний вік є сприятливим для генезису моральних цінностей особистості, ідеалів та норм поведінки під час спілкування з природою. Так само набуття природознавчої компетентності дошкільнят слугує їхньому духовному розвитку, вихованню морально-екологічної позиції, закладенню вмінь і навичок екологічно обґрунтованої взаємодії з природою і соціумом, а також певної системи знань про природне довкілля [17, с. 78]. Позитивний вплив щодо формування у дітей дошкільного віку

природничих знань у процесі ознайомлення з рослинним світом на ділянці ЗДО окреслено житомирськими фахівцями [6].

З огляду на вищевикладене, значущим вважаємо правильно підібраний асортимент квітів, зокрема, як з точки зору естетичних вимог, так і стосовно умов імовірного місця вирощування [16, с. 151]. Під час комплектування квітників на території ДНЗ важливо брати до уваги зовнішній вигляд, висоту, час цвітіння, терміни вступу до фази цвітіння та тривалість декоративного стану рослин [13, с. 91], а також низку вимог щодо їх безпечності для дітлахів. Під заборону такі види: арніка гірська, беладонна звичайна, блекота чорна, дурман вонючий, болиголов плямистий, борщівник сибірський, цикута отруйна, чемериця біла, чистотіл звичайний, жовтець їдкий, конвалія травнева, наперстянки великвітова та пурпурова, а ще представники роду аконіт або борець [15].

Залежно від життєвого циклу (впродовж одного, 2 років та більше) рослини квітників поділяють на певні категорії. Їхню специфіку окреслено К.Б. Рожак-Литвиненко та А.А. Бережною [16], а також О.М. Осьмачко [15]. Киянками подано [16] детальнішу інформацію з висвітленням теплолюбності та холодостійкості багаторічників, дворічників і однорічників. Стосовно двох останніх категорій сумська дослідниця застосовує дещо інші визначення – дволітники та літники [15, с. 91]. О.В. Шума, Н.Є. Горбенко, розглядаючи квітники за типом рослинного матеріалу, що використовується, доповнюють вищезгадані категорії ґрунтопокривними та альпійськими видами, а також оранжерейними культурами [22, с. 95]. На нашу думку, прийнятнішою та практичнішою є класифікація з термінологією, що розглянули К.Б. Рожак-Литвиненко та А.А. Бережна.

Відомо, що за допомогою однорічників, дворічників, багаторічників можна створювати композиції у вигляді клумб, рабатов, міксбордерів, партерів, альпінаріїв [3; 5; 10]. За повідомленням Н.Ф. Яришевої форми квітників у дитячому садку можуть бути різноманітними і залежать від наявної площі. Найбільш раціональною формою авторка розглядає вузьку рабатку як найзручніший квітник для розміщення дітей під час посіву насіння, саджання розсади, догляду за квітами [23, с. 128].

Зокрема, у дошкільному закладі освіти № 182 квіткове оформлення представлене клумбами: вздовж будівлі, біля ігрових майданчиків (рис. 1). Квітковий асортимент такий: *Hosta plantaginea* і *H. lancifolia*, *Dryopteris filixmas*, *Oenothera biennis*,

Callistephus chinensis, *Chrysanthemum* × *koreanum*, *Sedum album*, *S. spectabile*, *S. acre*, *Vinca minor*, *Iris humilis* та *I. germanica*, *Phlox paniculata*, *Tagetes patul*, *Yucca filamentosa*, *Psephellus dealbatus*, *Fragaria vesca*, *Paeonia lactiflora*, *Aster dumosus*, *Echinacea purpurea*, *Viola cornuta*, *Lysimachia punctata*, *Eriocapitella hupehensis*, *Helenium autumnale*, *Dianthus chinensis*, *Tradescantia virginiana*, *Polygonatum odoratum*, *Lilium candidum*, *Convallaria majalis* (табл. 1). Загалом усі квітково-трав'янисті рослини не впорядковані та зростають хаотично, тому здебільшого клумби виглядають непривабливо. Серед декоративних рослин трапляються овочеві та пряні культури, як от: помідор їстівний, горох посівний, огірок посівний, перець однорічний, паслін бульбоносний, кріп городній. Бажано довести до ладу клумби, розташовуючи квіткові рослини окремо від городніх. Також на території вказаного закладу встановлено невідповідність певних видів умовам зростання, наприклад, хости ростуть на сонячній ділянці і мають опіки листя (рис. 2). Зазвичай вони є основою асортименту тіньовитривалих рослин для озеленення в містах та цінуються за високу декоративність, невибагливість та довговічність у різних насадженнях [12, с. 18].

У КЗДО № 233, як і в попередньому дитсадку, мають місце лише клумби, що розміщені біля головної будівлі та вздовж паркану. Квітковий асортимент репрезентовано такими видами, як *Helenium autumnale*, *Tradescantia virginiana*, *Iris germanica*, *Sedum spectabile*, *Hosta plantaginea* та *H. lancifolia*, *Dryopteris filixmas*, *Hemerocallis fulva*, *Imperata cylindrica*, *Linum perenne*, *Paeonia lactiflora*, *Psephellus dealbatus*, *Tagetes patula*, *Narcissus angustifolius*. З-поміж городніх культур визначено горох посівний, помідор їстівний, кріп городній, перець однорічний,

гарбуз твердокорий (різновид кабачка). Безпосередньо квітники трапляються лише біля входу ДНЗ, на ігрових майданчиках – клумби зі зростаючими впереміш декоративними та овочевими рослинами.

На території третього дошкільного навчального закладу № 241 теж виявлено квітники у вигляді клумб із декоративно-квітучими та городніми культурами. До квіткового дизайну залучено: *Tagetes patula*, *Dianthus chinensis*, *Calendula officinalis*, *Allium aflatunense*, *Lavandula angustifolia*, *Convallaria majalis*, *Aquilegia vulgaris*, *Paeonia lactiflora*, *Iris germanica* та *I. humilis*, *Hosta plantaginea*, *Gaillardia aristata*, *Psephellus dealbatus*, *Helenium autumnale*, *Sedum album* та *S. spectabil*, *Zinnia elegans*, *Callistephus chinensis*, *Yucca filamentosa*, *Echinacea purpurea*, *Mirabilis jalapa*, *Phlox paniculata*, *Anemone nemorosa*, *Tradescantia virginiana*, *Dianthus chinensis*, *Chrysanthemum* × *koreanum* (табл. 1). Знову відзначено нехтування еколого-біологічною характеристикою рослин роду *Hosta*, трапляється їх зростання на сонячних локаціях поруч з *Gaillardia aristata*, *Sedum album*, *Iris germanica* у вигляді поодиноких екземплярів. Частина північної межі закладу вздовж паркану оформлена рядовими посадками з багаторічників: *Yucca filamentosa*, *Iris germanica* та *I. humilis* (рис. 3). Загалом стан квітника, подібного за конфігурацією до рабатки, підтримується належним чином – систематично знищуються бур'яни та ведеться догляд за декоративними рослинами відповідно до фаз їх розвитку.

Для ознайомлення вихованців дитсадку з городніми культурами висаджено помідор їстівний, квасолю звичайну, петрушку кучеряву, буряк столовий, цибулю городню, селеру звичайну, гарбуз твердокорий (різновид кабачка), огірки звичайні, паслін бульбоносний. Перелічені представники городи на території впорядковані та розміщені

Рис. 1. Квіткове оформлення ДНЗ № 182

Рис. 2. Вигляд *H. lancifolia* на сонці, ДНЗ № 182

Таблиця 1

Види квітково-листяних рослин, що трапляються в озелененні дитсадків

№	Назва рослини	№ 182	№ 233	№ 241
Однорічники				
1	Гвоздики китайські (<i>Dianthus chinensis</i> L.)	–	–	✓
2	Калістефус китайський (<i>Callistephus chinensis</i> (L.) Nees)	✓	–	✓
3	Нагідки лікарські (<i>Calendula officinalis</i> L.)	–	–	✓
4	Мірабіліс ялапа (<i>Mirabilis jalapa</i> L.)	–	–	✓
5	Цинія витончена (<i>Zinnia elegans</i> Jacq.)	–	–	✓
6	Чорнобривці розлогі (<i>Tagetes patula</i> L.)	✓	✓	✓
1	Дворіч-ники: Енотера дворічна (<i>Oenothera biennis</i> L.)		–	–
Багаторічники				
1	Айстра чагарникова (<i>Aster dumos</i> L.)	✓	–	–
2	Анемона дібровна (<i>Anemone nemorosa</i> L.)	–	–	–
3	Анемона японська (<i>Eriocapitella hupehensis</i> (Lemoine))	✓	–	–
4	Барвінок малий (<i>Vinca minor</i> L.)	✓	–	–
5	Волошка підбілена (<i>Psephellus dealbatus</i> (Willd.) K. Koch)	✓	✓	✓
6	Гайлардія остиста (<i>Gaillardia aristata</i> Pursh.)	–	–	✓
7	Гвоздики сизі (<i>Dianthus gratianopolitanus</i> Vill.)	✓	–	✓
8	Геленіум осінній (<i>Helenium autumn</i> L.)	✓	✓	✓
9	Ехінацея пурпурова (<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench)	✓	–	✓
10	Імперата циліндрична (<i>Imperata cylindrica</i> (L.) Raeusch.)	–	–	–
11	Конвалія звичайна (<i>Convallaria majalis</i> L.)	✓	–	✓
12	Купина лікарська (<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce)	✓	–	–
13	Лаванда вузьколиста (<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.)	–	–	✓
14	Лізімахія крапчаста (<i>Lysimachia punctata</i> L.)	✓	–	–
15	Лілійник рудуватий (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)	–	–	–
16	Лілія біла (<i>Lilium candidum</i> L.)	✓	–	–
17	Льон багаторічний (<i>Linum perenne</i> L.)	–	✓	–
18	Нарцис вузьколистий (<i>Narcissus angustifolius</i> L.)	–	✓	–
19	Орлики звичайні (<i>Aquilegia vulgaris</i> L.)	–	–	✓
20	Очиток білий (<i>Sedum album</i> L.)	✓	–	✓
21	Очиток видний (<i>Sedum spectabile</i> Boreau)	✓	✓	✓
22	Очиток їдкий (<i>Sedum acre</i> L.)	✓	–	–
23	Півники німецькі (<i>Iris germanica</i> L.)	✓	✓	✓
24	Півники низькі (<i>Iris humilis</i> Georgi)	✓	–	✓
25	Півонія молочноквіткова (<i>Paeonia lactiflora</i> Pallas)	✓	✓	✓
26	Суниця лісова (<i>Fragaria vesca</i> L.)	✓	–	–
27	Традесканція віргінська (<i>Tradescantia virginiana</i> L.)	✓	✓	✓
28	Фіалка рогата (<i>Viola cornuta</i> L.)	✓	–	–
29	Флокс волотистий (<i>Phlox paniculata</i> L.)	✓	–	✓
30	Хоста ланцетоліста (<i>Hosta lancifolia</i> Engl.)	✓	✓	–
31	Хоста подорожникова (<i>Hosta plantaginea</i> (Lam.) Asch.)	✓	✓	✓
32	Хризантема корейська (<i>Chrysanthemum</i> × <i>koreanum</i>)	✓	–	✓
33	Цибуля афлатунська (<i>Allium aflatunense</i> B. Fedtsch.)	–	–	✓
34	Щитник чоловічий (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)	✓	✓	–
35	Юка нитчаста (<i>Yucca filamentosa</i> L.)	✓	–	✓
Всього видів		29	14	26

трикутними секторами, кожний з яких облямований декоративним поліпропіленом (рис. 4). Доречно зауважити, що методика облаштування городів, перелік родин (з описом) та їх представників, придатних для ознайомлення дітей зі світом овочевих та прямих культур розглядалися фахівчицею Н.Ф. Яришевою ще на початку становлення нашої країни як самостійної держави [23, с. 136–149].

Загалом визначено, що квіткове оформлення всіх КЗДО репрезентоване 42 видами трав'янистих рослин, декоративних за цвітінням та листям. З-поміж них 8 є спільними для квіткового дизайну трьох дитсадків, а саме: *Tagetes patula*, *Psephellus dealbatus*, *Helenium autumn*, *Sedum spectabile*, *Iris germanica*, *Paeonia lactiflora*, *Tradescantia virginiana*, *Hosta plantaginea*. Серед обстеженої

Рис. 3. Квітник з багаторічників, КЗДО № 241

Рис. 4. Локація городніх культур, КЗДО № 241

квіткової флори зафіксовано отруйні види – *Convallaria majalis* та *Polygonatum odoratum*, заборонені до висаджування в подібних установах. Їх небезпечність можна підтвердити інформацією із відповідних джерел [15; 11, с. 148; 176]. Перший зростає на території двох КЗДО (№ 182, № 241), другий виявлено на клумбі лише одного (№ 182). Очевидно, що весь спектр однорічників трапляється на території закладу № 241, а єдиний дворічник *Oenothera biennis* входить до складу квітників КЗДО № 182 (табл. 1).

На підставі аналізу квіткового оформлення вказаних дитячих садків встановлено домінування багаторічників порівняно з рештою категорій (рис. 5). Частка їх трапляння від загальної кількості рослин становить 83,3%. Кількість однорічників та дворічників зафіксована відповідно на рівні показників 14,3% та 2,4%.

Пропонуємо оптимізувати склад квітників цих закладів, розширюючи асортимент хост висаджуванням, наприклад, форм *Hosta sieboldiana* із жовтим («August Moon»), пістрявим («Frances Williams») листям, *Hosta hybrida* із блакитними («Blue Cadet», «Blue

Angel», «Blue Mouse Ears»), кремовими з темно-зеленою облямівкою листовими пластинками та вишневими черешками («Cherry Berry») для напівзатінених місць. Вважаємо застосування хост вдалою інвестицією, адже вони відносно швидко нарастають та розмножуються вегетативно. Клумби сонячних локацій рекомендуємо урізноманітнити дендроелементами у вигляді бруслини Форчуна (*Euonymus fortunei* «Sunspot» та «Silver Queen»). Оживити ландшафт тінистих куточків дитсадків радимо введенням до асортименту квітників невибагливих ранньовесняних лісових рослин-ефемероїдів, як-от: ряст щільний (*Corydalis solida*), пшінка весняна (*Ficaria verna*), проліска дволиста (*Scilla bifolia*), тюльпан дібровний (*Tulipa quercetorum*) тощо.

Під час проведення інвентаризації дитячих дошкільних установ житлового масиву «Західний» виникла потреба в організації квіткового оформлення на одній із локацій КЗДО № 182. Біля його основного корпусу, між головним входом до будівлі та центральною алеєю, розташована невелика ділянка занедбаного партерного газону (або клумби, що не використовувалась за своїм функціональним призначенням декілька років) у формі прямокутної трапеції, площею 117 м², що огорожена по периметру низьким бордюром (рис. 6).

Вона виглядає захаращеною завдяки зростаючій бур'янистій рослинності (мишій зеленій, пирій повзучий, кульбаба лікарська, грицики звичайні тощо), що з'явилась після загибелі декоративних чагарників та квіткових рослин. З'ясовано, що реконструкція озеленення парадної зони затягувалась через негативний досвід, певний брак коштів, тимчасову відсутність вихованців закладу через карантинні заходи впродовж пандемії Covid-19 та

Рис. 5. Розподіл декоративних трав'янистих рослин залежно від циклу розвитку

А

Б

Рис. 6. Вигляд проєктованої ділянки перед будівлею ДНЗ № 182: А – 2010-ті рр., Б – 2020-ті рр.

воєнний стан у країні. Головне завдання під час проєктування такого квітника зводилось до відновлення його статусу «візитівки ДНЗ № 182» за рахунок привабливого та естетичного вигляду, який би відображав у собі яскраві кольори дитинства і був би близьким і зрозумілим за тематикою композиційного рішення для дитячого сприйняття. Зазвичай до парадної зони дошкільної установи прикуто найбільше уваги, відповідно, її дизайн повинен бути креативно організований та імпонувати відвідувачам дитсадка.

Обмеження в кошторисі спонукало до розробки бюджетного варіанту, тому нами запропоновано невеликий асортимент квіткових культур щодо реалізації поставленого завдання. Відсутність декоративної рослинності стала у пригоді та звільнила від додаткової роботи над проєктом (певні узгодження, включення наявних екземплярів флори). Незвична геометрична форма ділянки дала поштовх для ідеї створення квіткової килимової композиції, малюнок якої, можливо,

нагадає співробітникам закладу його неофіційну назву «Долоньки», а малечі – хвіст павича чи півника, казковий соняшник, веселку, промінці сонця, стрічки українського віночка тощо (рис. 7).

До влаштування квітника залучено 5 декоративних трав'янистих видів, серед яких 3 однорічні (колеус гібридний, чорнобривці розлогі «Сафарі Голд», агератум мексиканський), 1 дворічна (цинерарія приморська) і одна багаторічна (очиток видний) рослини, їх асортиментна відомість представлена в таблиці 2.

Незначна кількість задіяних трав'янистих рослин для квіткового оформлення здатна забезпечити декоративний ефект протягом практично всього вегетаційного періоду (з травня по жовтень) завдяки добору двох груп: одна з-поміж них характеризується довгим терміном цвітіння (чорнобривці, агератум), інша – декоративним сталим кольором листя (цинерарія, колеус, очиток).

Основні чотири промені композиції

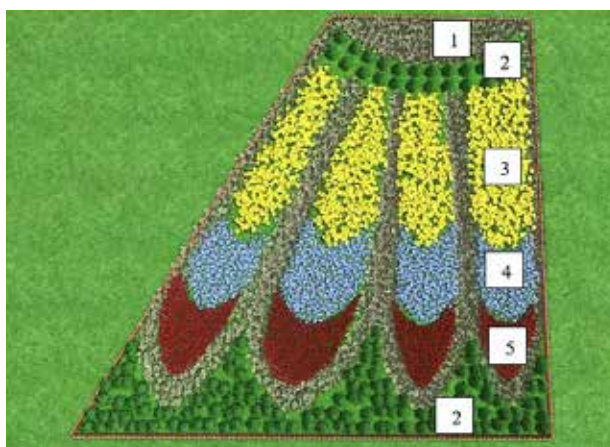
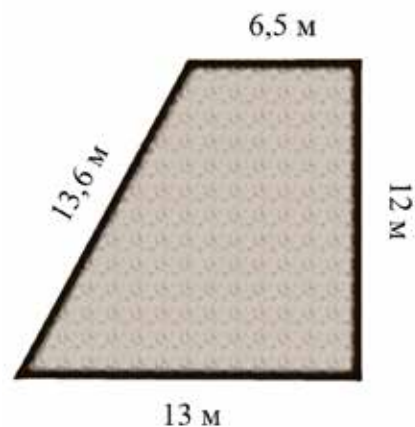

Рис. 7. План-схема проєктованого квітника: 1 – цинерарія приморська, 2 – очиток видний, 3 – чорнобривці розлогі «Сафарі Голд», 4 – агератум мексиканський, 5 – колеус гібридний

Таблиця 2

Асортиментна відомість квітника

№ з/п	Умове позначення	Назва виду (українська і латинська)	Кількість, шт.
1		Колеус гібридний (<i>Coleus x hybridus</i>)	384
2		Цинерарія приморська (<i>Cineraria maritima</i>)	680
3		Очиток видний (<i>Sedum spectabile</i>)	105
4		Чорнобривці розлогі «Сафарі Голд» (<i>Tagetes patula</i> «Safari Gold»)	312
5		Агератум мексиканський (<i>Ageratum houstonianum</i>)	438

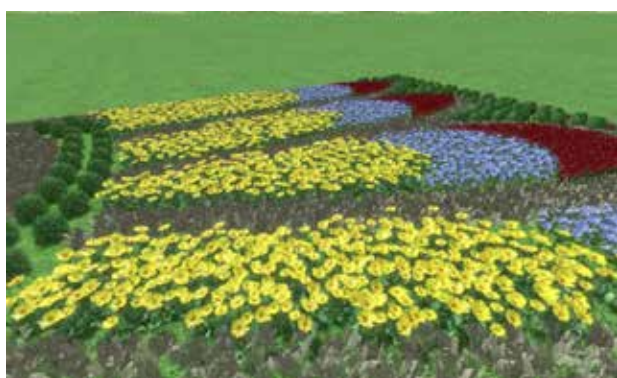

Рис. 8. Ескіз проєктованого квітника з різних ракурсів

виконані в яскравій кольоровій гамі із залученням до стадії цвітіння жовтого (чорнобривці), блакитного (агератум) кольорів, тоді як насичене червоно-багряне забарвлення елементів квітника забезпечується декоративно-листяним колеусом (рис. 8). Останній для бюджетизації проєкту може бути рівноцінно замінений на базилик звичайний з пурпуровим листям (*Ocimum basilicum*, сорти «Dark Opal», «Purple Ball»). Облямівку всієї квіткової композиції по периметру, а також променевих складників у загальній картині квітника виконано за допомогою цинерарії приморської, вирізьблене орнаментальне листя якої узгоджується з формою таких самих вегетативних органів чорнобривців, зубчатим та великозубчатим листовим краєм агератумів та колеусів відповідно.

Сріблясті листки цинерарії реалізують концепцію акцентного контрасту серед кольорів рослинних видів композиції. Також до вступу всіх запроєктованих видів у фазу цвітіння монохромність цинерарії дозволяє

тримати форму килимового малюнка клумби. У верхній і нижній частині композиції, відповідно до плану, розташовані компактними кулястими кущиками рослини очитку видного. Вони практично все літо в загальному килимі квітів залишаються завдяки листкам зеленими сегментами, і тільки у вересні-жовтні валять ніжно-рожево-зеленуватими щитками дрібних квіток. У нижній частині квітника, що безпосередньо прилягає до пішохідної алеї, очиток можна замінити на трав'янистий багаторічник яглицю звичайну (*Aegopodium podagraria*), зелене забарвлення її листових пластинок підтримуватиме загальний задум щодо кольорів композиційного рішення проєкту з ранньої весни до глибокої осені.

Важливою умовою збереження виразності та єдності килимової композиції клумби є подібність морфологічних характеристик вибраних видів рослин (висота 25–35 см, компактна форма) та відношення до екологічних чинників (невибагливість до умов ґрунту, посухостійкість).

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження з'ясовано, що серед визначених 42 видів декоративно-квіткових трав'янистих рослин лише 8 є спільними для флористичного дизайну обстежених дитсадків. За видовим різноманіттям квіткового оформлення домінує КЗДО № 182, найбільшим асортиментом характеризується дошкільний заклад № 233, проміжне становище – за дитсадком № 241. До влаштування клумб як єдиного визначеного типу квітників, залежно від циклу розвитку рослин, залучено багаторічники, дворічники та однорічники. Встановлено пріоритетність застосування першої категорії на території всіх обстежених дошкільних навчальних закладів з переважачою часткою – 83,3%, що прогнозовано з точки зору економії коштів та часу.

Виявлено невідповідність деяких представників роду *Hosta* умовам зростання та запропоновано розширити їх асортимент, використовуючи залежно від виду декоративні форми із різним забарвленням листових пластинок. Квітники сонячних локацій можна урізноманітнити за допомогою *Euonymus fortunei* («Sunspot» та Silver Queen») в якості дендроелемента.

Рекомендовано видалити *Convallaria majalis* та *Polygonatum odoratum* через отруйні властивості цих видів із асортименту обстежених квітників та водночас поповнити його ранньоквітучими лісовими рослинами-ефемероїдами (*Corydalis solida*, *Ficaria verna*, *Scilla bifolia*, *Tulipa quercetorum*). Бажано систематизувати окремі клумби, розташовуючи городину та декоративні рослини на різних ділянках.

Для озеленення парадної частини КЗДО № 182 запропоновано проєкт квітника з використанням таких видів: *Cineraria maritima*, *Sedum spectabile*, *Tagetes patula* «Safari Gold», *Ageratum houstonianum*, *Coleus x hybridus*. Вибраний асортимент рослин здатний забезпечити тривалий декоративний ефект завдяки кольоровій гамі та текстурі листя, а також подовженому строку цвітіння гарноквітучих видів.

Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо аналіз варіантів влаштування квіткового оформлення у дошкільних навчальних установах інших адміністративних районів Дніпра. Вектор наукових розвідок плануємо спрямувати на сучасний асортимент декоративних і невибагливих рослин для різних типів квітників.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Акопник С.В., Заїка О.В. Проектування дитячих дошкільних закладів. Містобудування та територіальне планування. 2014. Вип. 53. С. 3–9.

[2] Бессонова В.П., Юсипів Т.І. Видове різноманіття квіткових декоративних рослин у вуличних насадженнях нагірної частини м. Дніпро. Вісник Уманського національного університету садівництва. 2025. № 1. С. 57–66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2025-1-57-66>.

[3] Бессонова В.П., Яковлева-Носарь С.О., Іванченко О.Є. Аналіз квіткового озеленення у парках і скверах Правобережжя міста Дніпра. Науковий вісник НЛТУ України. 2022. № 1, т. 32. С. 51–61. DOI: <https://doi.org/10.36930/40320108>.

[4] Бойко Т.О., Ворона А.М. Аналіз стану квіткового оформлення міста Кропивницький та шляхи поліпшення. Вісник Уманського національного університету садівництва. 2023. № 2. С. 12–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2023-2-71-76>.

[5] Гапон С.В., Гапон Ю.В., Пархоменко Н.О. Дворічні квітково-декоративні культури квітників м. Полтави та перспективи їхнього використання. Природнича освіта та наука. 2024. Вип. 5. С. 36–40. <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-5.07>.

[6] Гібнер Т.В., Сорочинська О.А., Танська В.В. Формування у дітей дошкільного віку природничих знань у процесі ознайомлення з рослинним світом на ділянці закладу дошкільної освіти. Біологічні дослідження-2020 : збірник наукових праць. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2020. С. 441–443.

[7] Дементьєва О.І., Лаврись В.Ю., Дементьєв С.В., Лаврись О.Ю. Особливості створення проєкту озеленення та благоустрою дошкільних навчальних закладів сільської місцевості Херсонської області. Таврійський науковий вісник. 2023. № 133. С. 329–339. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2023.133.44>.

[8] Дементьєва О.І., Черепанова Ю.В. Особливості підбору асортименту рослин для озеленення території дошкільного навчального закладу. Актуальні проблеми озеленення населених місць: освіта, наука, виробництво, мистецтво формування ландшафту : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. 14–16 травня 2020 р. Біла Церква : БНАУ, 2020. С. 16–19.

[9] Зібцева О.В. Видовий склад, стан і декоративність деревних насаджень навчальних закладів. Науковий вісник НЛТУ України. 2018. № 3, т. 28. С. 22–25. DOI: <https://doi.org/10.15421/40280304>.

[10] Ішук Л.П. Аналіз стану квіткових насаджень м. Біла Церква та шляхи його поліпшення. Агробіологія. 2012. № 8. С. 78–82.

[11] Краснов В.П., Орлов О.О., Ведмідь М.М. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся : монографія. Новоград-Волинський : НОВОград, 2009. 488 с.

[12] Осауленко І.М., Олешко О.Г. Перспективи використання представників роду *Hosta* Tratt на міських об'єктах ландшафтно-архітектури. Інновації у садово-парковому господарстві України : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених, 26 жовтня 2022 р. Біла Церква : БНАУ, 2022. С. 18–23.

[13] Осьмачко О.М. Особливості використання клумбових рослин в структурі квіткових композицій. Researching Advanced Horizons of Global Progress: Challenges and Innovative Concept : Proceedings of the 4th International scientific and practical conference.

December 13–15, 2023. Seville, Spain, International Scientific Unity, 2023. P. 90–92.

[14] Пономарьова О.А., Мильнікова О.О., Ліннік А.А. Асортимент та стан квітникових насаджень Соборного району м. Дніпро. *Наукові доповіді НУБІП України*. 2021. № 5 (93). <http://doi.org/10.31548/dopovid2021.05.013>.

[15] Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів : затв. наказом МОЗУ від 24 березня 2016 р. № 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#n272>.

[16] Рожак-Литвиненко К.Б., Бережна А.А. Види квіткового оформлення. *Теорія та практика дизайну* : збірник наукових праць. Київ : НАУ, 2021. Вип. 23. С. 150–160. DOI: 10.18372/2415-8151.23.16282.

[17] Свірщук І.О., Сорочинська О.А., Танська В.В. Формування основ природознавчої компетентності дітей старшого дошкільного віку технологією квест. *Педагогіка і психологія сьогодення: теорія та практика* : збірник наукових робіт сучасн. міжнар. науково-практ. конф., 17–18 січня 2020 р., м. Одеса. С. 77–80.

[18] Стрельчук Л.М., Ларченко Д.В. Використання сукулентів в озелененні територій дитячих садків м. Херсон. *Рациональне використання біоресурсів та охорона навколишнього середовища* : матеріали наук. Інтернет-конф. молодих вчених, аспірантів та студентів, 17–19 березня 2021 р. Херсон : ХДАЕУ, 2021. С. 123–124.

[19] Чепур С.С., Рішко Я.В. Оптимізація озеленення території дошкільних навчальних закладів в м. Ужгород. *Стан і перспективи природокористування в Україні* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 21–25 травня 2018 р. Ужгород : УжНУ «Говерла», 2018. С. 54–61.

[20] Черняк В.М., Прокопчук В.М., Монарх В.В. Аналіз асортименту і стану квітково-декоративних насаджень м. Вінниця та шляхи його поліпшення. *Сільське господарство та лісівництво*. 2016. № 3. С. 185–192.

[21] Чипиляк Т.Ф., Мазура М.Ю., Береславська О.О., Лещенюк О.М. Квітково-декоративне оформлення парків і скверів міста Кривий Ріг. Рекомендації щодо його поліпшення. *Вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.4. С. 164–169.

[22] Шума О.В., Горбенко Н.Є. Класифікація квітників центральної частини міста Львова. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.11. С. 94–97.

[23] Яришева Н. Ф. Методика ознайомлення дітей з природою: навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1993. 255 с.

[24] Baró F., Camacho David A., Pérez Del Pulgar C., Triguero-Mas M., Anguelovski I. School greening: Right or privilege? Examining urban nature within and around primary schools through an equity lens. *Landscape and Urban Planning*. 2021. Vol. 208, 104019. 11 p.

[25] Poje M., Vukelic A., Doovedan I. Perception of Flower Beds in Public Green Areas. *Agriculturae Conspectus Scientificus*. 2013. Vol. 78. No. 2, pp. 125–129.

REFERENCES

[1] Akopnyk, S.V., & Zaika, O.V. (2014). Proektuvannia dytiachykh doshkilnykh zakladiv [Design of children's preschool institutions]. *Mistobuduvannia*

ta terytorialne planuvannia – Urban Development and Spatial Planning, (53), 3–9 [in Ukrainian].

[2] Bessonova, V.P., & Yusyypiva, T.I. (2025). Vydyve riznomanittia kvitkovykh dekoratyvnykh roslyn u vulychnykh nasadzhenniakh nahirnoi chastyny m. Dnipro [Species diversity of flower garden ornamental plants in street plantings of the nahirnyi district of the Dnipro city]. *Visnyk Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva – Bulletin of the Uman National University of Horticulture*, 1, 57–66. <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2025-1-57-66> [in Ukrainian].

[3] Bessonova, V.P., Yakovlieva-Nosar, S.O., & Ivanchenko, O.E. (2022). Analiz kvitnykovoho ozelenennia u parkakh i skverakh Pravoberezhzhia mista Dnipro [Analysis of flower landscaping in parks and squares of the Right Bank of the Dnipro city]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin of UNFU*, 32 (1), 51–61. <https://doi.org/10.36930/40320108> [in Ukrainian].

[4] Boiko, T.O., & Vorona, A.M. (2023). Analiz stanu kvitnykovoho oformlennia mista Kropyvnytskyi ta shliakhy polipshennia [Analysis of the state of flower arrangement in the city of Kropyvnytsky and ways of improvement]. *Visnyk Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva – Bulletin of the Uman National University of Horticulture*, 1, 12–13. <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2023-2-71-76> [in Ukrainian].

[5] Hapon, S.V., Hapon, Yu.V., & Parkhomenko, N.O. (2024). Dvorichni kvitnykovo-dekoratyvni kultury kvitnykiv m. Poltavy ta perspektyvy yikhnoho vykorystannia [Biennial Ornamental Plants in the Flower Beds of Poltava]. *Pryrodnycha osvita ta nauka – Natural Sciences Education and Research*, (5), 36–40. <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-5.07> [in Ukrainian].

[6] Hibner, T.V., Sorochynska, O.A., & Tanska, V.V. (2020). Formuvannia u ditei doshkilnoho viku pryrodnychych znan u protsesi oznaiomlennia z roslynym svitom na diliantsi zakladu doshkilnoi osvity [Formation of preschool children's natural knowledge in the process of familiarization with the plant world on the site of preschool education institution]. *Biologichni doslidzhennia-2020 – Biological research-2020*, pp. 441–443. Zhytomyr: ZSU [in Ukrainian].

[7] Dementieva, O.I., Lavrys, V.Yu., Dementiev, S.V., & Lavrys, O.Yu. (2023). Osoblyvosti stvorennia proektu ozelenennia ta blahoustroiu doshkilnykh navchalnykh zakladiv silskoi mistsevoosti Khersonskoi oblasti [Peculiarities of creating a project for landscaping and improvement of preschool educational institutions in rural areas of Kherson region]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk – Taurida Scientific Herald*, 133, 329–339. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2023.133.44> [in Ukrainian].

[8] Dementieva, O.I., & Cherepanova, Yu.V. (2020). Osoblyvosti pidboru asortymentu roslyn dlia ozelenennia terytorii doshkilnoho navchalnoho zakladu [Features of the selection of an assortment of plants for landscaping the territory of a preschool educational institution]. *Aktualni problemy ozelenennia naselenykh mist: osvita, nauka, vyrobnytstvo, mystetstvo formuvannia landshaftu – Actual problems of landscaping of settlements: education, science, production, art of landscape formation: Proceedings of the 4th International*

Scientific and Practical Conference, pp. 16–19. Bila Tserkva: BNAU [in Ukrainian].

[9] Zibtseva, O.V. (2018). Vydovyi sklad, stan i dekoratyvnist derevnykh nasadzen navchalnykh zakladiv [Species composition, condition and ornamental state of tree plantations of educational institution]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin of UNFU*, 28 (3), 20–25. <https://doi.org/10.15421/40280304> [in Ukrainian].

[10] Ishchuk, L.P. (2012). Analiz stanu kvitnykovykh nasadzen m. Bila Tserkva ta shliakhy yoho polipshennia [Analysis of floral plantation state in Bila Tserkva and methods of their improvement]. *Ahrobiolohiia – Agribiology*, 8, 78–82 [in Ukrainian].

[11] Krasnov, V.P., Orlov, O.O., & Vedmid, M.M. (2009). *Atlas roslyn-indykatoriv i typiv lisoroslynnykh umov Ukrainskoho Polissia* [Atlas of indicator plants and types of forest vegetation conditions in Ukrainian Polissya]. Novohrad-Volynskyi: NOVOhrad [in Ukrainian].

[12] Osaulenko, I.M., & Oleshko, O.H. (2022). Perspektyvy vykorystannia predstavnykh rodu Hosta Tratt na miskykh ob'ekтах landshaftnoi arkhitektury [Prospects for the use of representatives of the genus Hosta Tratt in urban landscape architecture]. *Innovatsii u sadovo-parkovomu hospodarstvi Ukrainy – Innovations in the landscape gardening of Ukraine: Proceedings of the All-Ukrainian scientific and practical Internet conference of higher education students and young scientists*, pp. 18–23. Bila Tserkva: BNAU [in Ukrainian].

[13] Osmachko, O.M. (2023). Osoblyvosti vykorystannia klumbovykh roslyn v strukturi kvitkovykh kompozytsii [Features of using flowerbed plants in the structure of flower arrangements]. *Researching Advanced Horizons of Global Progress: Challenges and Innovative Concepts: Proceedings of the 4th International scientific and practical conference*. Seville, Spain, International Scientific Unity, pp. 90–92 [in Ukrainian].

[14] Ponomarova, O.A., Mylnikova, O.O., & Linnik, A.A. (2021). Asortyment ta stan kvitnykovykh nasadzen Sobornoho raionu m. Dnipro [Assortment and condition of flower beds at the Soborniy district of Dnipro City]. *Naukovi dopovidi NUBiP Ukrainy – Scientific reports of NUBiP of Ukraine*, 5(93). <http://doi.org/10.31548/dopovidi2021.05.013> [in Ukrainian].

[15] Pro zatverdzhennia Sanitarnoho rehlamentu dlia doshkilnykh navchalnykh zakladiv, No. 234, Zatv. nakazom MOZU (March 24, 2016) [On approval of the Sanitary Regulations for preschool educational institutions: approved by order of the Ministry of health of Ukraine from March 24 2016, № 234]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#n272> [in Ukrainian].

[16] Rozhak-Lytvynenko, K.B., & Berezna A.A. (2021). Vydy kvitkovoho oformlennia [Types of floral design]. *Teoriia ta praktyka dyzainu. Sadovo-parkove hospodarstvo – Theory and practice of design. Landscaping*, 23. 150–160. <https://doi.org/10.18372/2415-8151.23.16282> [in Ukrainian].

[17] Svirshchuk, I.O., Sorochynska, O.A., & Tanska, V.V. (2020). Formuvannia osnov pryrodnavchoi kompetentnosti ditei starshoho doshkilnogo viku tekhnolohiiei kvest [Formation of the foundations of

natural science competence of older preschool children using quest technology]. *Pedahohika i psykholohiia sohodennia: teoriia ta praktyka – Pedagogy and psychology of the present: theory and practice: Collection of scientific papers of the modern International Scientific and Practical Conference*, pp. 77–78. Odesa [in Ukrainian].

[18] Strelchuk, L.M., & Larchenko, D.V. (2021). Vykorystannia sukulentiv v ozelenenni terytorii dytiachykh sadkiv m. Kherson [Using succulents in landscaping kindergartens in Kherson]. *Ratsionalne vykorystannia bioresursiv ta okhorona navkolyshnoho seredovyshcha – Rational use of biological resources and environmental protection: Proceedings of the scientific Internet conference of young scientists, postgraduates and students*, pp. 123–124. Kherson: KhSAEU [in Ukrainian].

[19] Chepur, S.S., & Rishko, Ya.V. (2018). Optyimizatsiia ozelenennia terytorii doshkilnykh navchalnykh zakladiv v m. Uzhhorod [Optimization of landscaping of the territory of preschool educational institutions in Uzhhorod city]. *Stan i perspektyvy pryrodokorystuvannia v Ukraini – State and prospects of environmental management in Ukraine: Proceedings of the 3rd All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference*, (pp. 54–61). Uzhhorod: UzhNU «Hoverla» [in Ukrainian].

[20] Cherniak, V.M., Prokopchuk, V.M., & Monarkh, V.V. (2016). Analiz asortymentu i stanu kvitnykovo-dekoratyvnykh nasadzen m. Vinnytsia ta shliakhy yoho polipshennia [Analysis of the assortment and condition of flower and ornamental plantings in Vinnytsia city and ways to improve it]. *Silske hospodarstvo ta lisivnytstvo – Agriculture and forestry*, 3, 185–192 [in Ukrainian].

[21] Chypyliak, T.F., Mazura, M.Yu., Bereslavska, O.O., & Leshcheniuk, O.M. (2014). Kvitnykovo-dekoratyvne oformlennia parkiv i skveriv mista Kryvyi Rih. Rekomendatsii shchodo yoho polipshennia p [Flower and decorative design of parks and squares of Kryvyi Rih city. Recommendations for its improvement]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin of UNFU*, 24.4, 164–169 [in Ukrainian].

[22] Shuma, O.V., & Horbenko, N.Ie. (2014). Klasyfikatsiia kvitnykiv tsentralnoi chastyny mista Lvova [Classification of flower gardens in the central part of Lviv city]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy – Scientific Bulletin of UNFU*, 24.11, 94–97 [in Ukrainian].

[23] Yarysheva, N.F. (1993). Metodyka oznaiomlennia ditei z pryrodou [Methods for introducing children to nature]. Kyiv: Vyshcha shkola [in Ukrainian].

[24] Baró, F., Camacho, David A., Pérez Del Pulgar, C., Triguero-Mas, M., & Anguelovski, I. (2021). School greening: Right or privilege? Examining urban nature within and around primary schools through an equity lens. *Landscape and Urban Planning*, 208, 104019. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2020.104019> [in English].

[25] Poje, M., Vukelic, A., & Doovedan, I. (2013). Perception of Flower Beds in Public Green Areas. *Agriculturae Conspectus Scientificus*, 78(2), 125–129 [in English].

ABSTRACT**Mylnikova O., Ilchenko L. The analysis of the floral design of preschool educational institutions on the example of Dnipro city**

The article analyzes the flower design of 3 municipal institutions of preschool education in Dnipro.

The purpose is to determine the type and range of flower beds in the kindergartens of Residential area "Western" with recommendations for optimizing their species composition.

Methodology. Methods of route and visual examinations, analysis and comparison have been applied. The flower garden project is created in the program Realtime Landscaping Architect.

Results. According to the reduction of floral species, the establishments were located as follows: kindergarten № 182 > № 241 > № 233. Among the 42 identified-species of decorative herbaceous plants, 8 common species were recorded for the floral design of the surveyed kindergartens. Annuals, biennials, and perennials are involved in arranging flower beds as the only defined type of flower garden. The priority of using perennial flower species on the territory of all institutions has been established with a predominant share of 83.3%, which is projected in terms of saving money and time. It was noted that some representatives of the *Hosta* genus are not compatible with growing conditions, and it was proposed to expand their range, based on the decorative leaves. Tips for diversifying flower beds of solar locations and renewal of landscape for shady corners of preschool institutions with a list of relevant plants were provided. It is recommended to systematize individual flower beds by dividing vegetables and decorative flora, as well as to get rid of the poisonous plants of *Convallaria majalis* and *Polygonatum odoratum*. The project of the flower garden for the front part of the institution № 182 was developed with the involvement of *Cineraria maritima*, *Sedum spectabile*, *Tagetes patula*, *Ageratum houstonianum*, *Coleus x hybridum*. The criteria for selecting the proposed species are substantiated.

A promising direction for further research is the analysis of options for arranging floral decoration in preschool institutions in other administrative districts of Dnipro.

Scientific novelty. For the first time the species range of ornamental herbaceous plants of individual kindergartens in Dnipro has been determined and an original design for a flower garden for one of them has been proposed.

Practical relevance. The results obtained can serve as a basis for optimizing floral design on the territory of the surveyed kindergartens in order to increase its functionality and aesthetic appeal.

Keywords: landscaping, kindergartens, flower beds, flower design, flower gardens, plants range, decorative herbaceous plants.

AUTHOR'S NOTE:

Mylnikova Olga, Candidate of Biological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Garden and Park Art and Landscape Design, Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine, e-mail: olgadnepr@i.ua, orcid: 0000-0001-9393-0319.

Ilchenko Larysa, Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor at the Department of Garden and Park Art and Landscape Design, Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine, e-mail: ilchenko.l.a@dsau.dp.ua, orcid: 0000-0002-2921-9933.

Стаття подана до редакції 30.05.2025 р.